

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

12 april 2016

VOORSTEL

tot oprichting van een parlementaire onderzoekscommissie belast met het onderzoek naar de omstandigheden die hebben geleid tot de terroristische aanslagen van 22 maart 2016 in de luchthaven Brussel-Nationaal en in het metrostation Maalbeek te Brussel, met inbegrip van de evolutie en de aanpak van de strijd tegen het radicalisme en de terroristische dreiging

AMENDEMENTEN

Zie:

Doc 54 **1752/ (2015/2016):**

001: Voorstel ingediend door de heer De Rover, mevrouw Onkelinx, de heren Ducarme, Verherstraeten en Dewael, mevrouw Kitir, de heren Nollet en Calvo en mevrouw Fonck.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

12 avril 2016

PROPOSITION

visant à instituer une commission d'enquête parlementaire chargée d'examiner les circonstances qui ont conduit aux attentats terroristes du 22 mars 2016 dans l'aéroport de Bruxelles-National et dans la station de métro Maelbeek à Bruxelles, y compris l'évolution et la gestion de la lutte contre le radicalisme et la menace terroriste

AMENDEMENTS

Voir:

Doc 54 **1752/ (2015/2016):**

001: Proposition déposée par M. De Rover, Mme Onkelinx, MM. Ducarme, Verherstraeten et Dewael, Mme Kitir, MM. Nollet et Calvo et Mme Fonck.

Nr. 1 VAN MEVROUW PAS c.s.

Art. 5

Tussen het eerste en het tweede lid een lid invoegen, luidend als volgt:

“Daarnaast maakt van de commissie deel uit één niet-stemgerechtigd lid per niet-erkende fractie die met toepassing van het eerste lid in de commissie niet vertegenwoordigd is.”

VERANTWOORDING

Gelet op de omvang van het dossier en de wijze waarop de terroristische gebeurtenissen zijn doorgedrongen – letterlijk en figuurlijk – tot in alle geledingen van onze samenleving, maar ook omwille van de vele vragen die bij alle burgers leven, lijkt het de indieners billijk dat elke in het federale parlement vertegenwoordigde politieke groep namens zijn kiezers kan participeren aan de werkzaamheden van de onderzoekscommissie. Enkel op deze wijze kan de hele samenleving, vertegenwoordigd in het federale parlement, aan het woord komen in een aangelegenheid die iedereen heeft getroffen.

Barbara PAS (VB)
Filip DEWINTER (VB)
Jan PENRIS (VB)

N° 1 DE MME PAS ET CONSORTS

Art. 5

Entre les alinéas 1er et 2, insérer un nouvel alinéa rédigé comme suit:

“La commission comprend en outre un membre, sans voix délibérative, de chaque groupe non reconnu et non représenté au sein de la commission par application de l’alinéa 1er.”

JUSTIFICATION

Eu égard à l’ampleur du dossier et à la manière dont les actes terroristes ont ébranlé – aux sens propre et figuré – toutes les composantes de notre société, mais aussi en raison des nombreuses questions que se posent l’ensemble des citoyens, il nous paraît équitable que tout groupe politique représenté au parlement fédéral puisse participer au nom de ses électeurs aux travaux de la commission d’enquête. Ce n’est qu’à ces conditions que l’ensemble de la société, représentée au parlement fédéral, pourra prendre la parole dans une affaire qui a touché tout le monde.

Nr. 2 VAN DE HEER HEDEBOUW

Art. 5

Het eerste lid aanvullen met de volgende zin:

“Elk ander lid van de Kamer heeft het recht om deel te nemen aan de werkzaamheden van de commissie.”.

VERANTWOORDING

Door het feit dat de Kamer zelf de regels vastlegt voor de samenstelling van onderzoekscommissies, en dat deze regels meermaals werden veranderd naargelang de concrete situatie, met een deelnemersaantal dat varieerde van 7 tot 23 leden, door het feit dat er precedenten zijn van onderzoekcommissies die werden uitgebreid met partijen die niet behoren tot een erkende politieke fractie, en, ten slotte, door de ernst van de feiten die deze onderzoekscommissie dient te onderzoeken en dat de volledige transparantie moet verzekerd zijn en de zekerheid dat moet bestaan dat alle vragen effectief worden beantwoord, zijn wij van mening dat het vanuit democratisch oogpunt van wezenlijk belang is dat alle partijen die zijn vertegenwoordigd in de Kamer deelnemen aan deze commissie die de opdracht kreeg om de volledige klaarheid te scheppen over de gebeurtenissen van 22 maart 2016 en over de oorzaken wat er is misgelopen.

Wij sluiten ons aan bij de argumentatie van de heer Geert Bourgeois in 1996, toen hij een gelijkaardig amendement indiende op het voorstel tot instelling van een onderzoekscommissie naar aanleiding van de Bende van Nijvel en dat *“de oprichting van onderzoekscommissies niet het gevolg kan hebben dat het recht van onderzoek binnen een zeer beperkte groep wordt gehouden. Zulks lijkt democratisch niet verantwoord. Hij meent dat elk lid van de Kamer niet alleen het recht moet hebben om de werkzaamheden bij te wonen maar ook om er effectief aan te participeren.”.* (verslag blz. 6).

N° 2 DE M. HEDEBOUW

Art. 5

Compléter l’alinéa 1er par la phrase suivante:

“Tout autre membre de la Chambre aura le droit de participer aux travaux de la commission.”.

JUSTIFICATION

Du fait que la Chambre fixe elle-même les règles régissant la composition des commissions d’enquête, et que ces règles ont été modifiées plusieurs fois en fonction de situations concrètes, avec un nombre de participants qui variait de 7 à 23 membres, du fait qu’il y a des précédents de commissions d’enquête qui ont été élargies à des partis ne disposant pas d’un groupe politique reconnu, et, enfin, en raison de la gravité des faits que cette commission d’enquête est appelée à examiner et de la nécessité d’assurer toute la transparence et d’avoir la certitude que toutes les questions trouveront effectivement une réponse, nous estimons que, d’un point de vue démocratique, il est essentiel que tous les partis représentés à la Chambre participent aux travaux de cette commission, qui a été chargée de faire toute la lumière sur les événements du 22 mars 2016 et sur les causes des dysfonctionnements.

Nous souscrivons aux arguments avancés par M. Bourgeois en 1986, lorsqu’il présenta un amendement similaire à la proposition visant à instituer une commission d’enquête sur “les tueurs du Brabant”, et selon lesquels:

“la création d’une commission d’enquête ne peut pas avoir pour conséquence de réserver l’exercice du droit d’enquête à un groupe restreint. Une telle restriction ne lui semble pas justifiée du point de vue démocratique. Il considère que tout membre de la Chambre doit avoir le droit non seulement d’assister aux travaux de la commission d’enquête, mais également d’y participer de manière effective.” (DOC 49 0573/004, p. 6).

Raoul HEDEBOUW (PTB-GO!)

Nr. 3 VAN MEVROUW **CAPRASSE** EN DE
HEER **MAINGAIN**

Art. 5

Het eerste lid aanvullen met de volgende zin:

“De fracties die niet voldoen aan de voorwaarden als bepaald in artikel 11, 2°, van het Reglement van de Kamer, mogen deelnemen aan de werkzaamheden van de commissie met één lid per fractie, die geen stemrecht heeft.”.

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe een evenwicht tot stand te brengen tussen het goede verloop van de werkzaamheden in de parlementaire onderzoekscommissie en de democratische mogelijkheid voor alle in de Kamer vertegenwoordigde partijen om aan die werkzaamheden deel te nemen.

Het amendement heeft bijgevolg niet als oogmerk het aantal leden van de commissie te verhogen, maar wel de fracties die geen vijf leden tellen, de kans te geven aan de werkzaamheden van de commissie deel te nemen. Een parlementair onderzoek is immers heel belangrijk voor de werking van een democratie en de vraagstukken die er aan bod zullen komen, zijn gewichtig. De commissie zal zich namelijk toeleggen op disfuncties in verband met radicalisering en de strijd tegen terrorisme, thema's die werden behandeld in verschillende Kamercommissies waarin de niet-erkende fracties zitting hebben zonder stemrecht.

Rekening houdend met de opdrachten waarmee de parlementaire onderzoekscommissie wordt belast, zien de indieners van dit amendement geen objectieve reden die het uitsluiten van de fracties met minder dan vijf leden zou rechtvaardigen.

Tot slot is het amendement in overeenstemming met de *ratio legis* van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek, waarvan artikel 3 het beginsel instelt dat ieder lid van de Kamer het recht heeft om het onderzoek van de commissie bij te wonen. Het voorstel wijkt van dit beginsel af, zonder dit verder te verantwoorden.

N° 3 DE MME **CAPRASSE** ET M. **MAINGAIN**

Art. 5

Compléter l’alinéa 1er par les mots suivants:

“Les groupes politiques ne répondant pas aux conditions de l’article 11, 2°, du Règlement de la Chambre pourront participer aux travaux de la commission à raison d’un membre par groupe, sans voix délibérative.”.

JUSTIFICATION

Le présent amendement entend opérer un équilibre entre le bon fonctionnement des travaux au sein de la commission d'enquête parlementaire et la possibilité démocratique pour tous les partis représentés à la Chambre d'y prendre part.

Il ne vise par conséquent pas à augmenter le nombre de membres de la commission mais à permettre aux groupes politiques qui n'ont pas cinq députés de participer à ses travaux, compte tenu de l'exercice démocratique fondamental qu'est l'enquête parlementaire et de l'importance des questions qui y seront soulevées. La commission traitera en effet de dysfonctionnements en matière de radicalisme et de lutte contre le terrorisme, matières traitées dans plusieurs commissions de la Chambre où les groupes politiques non reconnus participent sans voix délibérative.

Compte tenu des missions dévolues à la commission d'enquête parlementaire, les auteurs du présent amendement ne voient pas de raison objective justifiant l'exclusion des groupes politiques ne comprenant pas cinq membres.

Enfin, l'amendement est conforme à la *ratio legis* de la loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires, dont l'article 3 institue le principe selon lequel "Tout membre de la Chambre a le droit d'assister à l'enquête de la commission", principe auquel la proposition déroge sans plus de justification.

Véronique CAPRASSE (DéFI)
Olivier MAINGAIN (DéFI)

Nr. 4 VAN DE HEER HEDEBOUW

Art. 5

Dit artikel aanvullen met het volgende lid:

“Ook elke politieke partij die niet als fractie in de Kamer is erkend, mag een niet-stemgerechtigd lid naar de commissie sturen.”.

N° 4 DE M. HEDEBOUW

Art. 5

Compléter cet article par l’alinéa suivant:

“Chaque parti politique non-reconnu comme groupe à la Chambre peut aussi envoyer un membre avec voix non-délibérative dans la commission.”.

Raoul HEDEBOUW (PTB-GO!)